

GETALLEN

<p>GETALLEN</p> <p>* Telrij * Hoeveelheden tellen * Structureren</p>	<p>GETALBEGRIIP 10</p> <p>Strategieën * omkeren * verdubbelen * vijfstructuur (vingers)</p>	<p>OPTELLEN EN AFTREKKEN 10</p> <p>automatiseren memoriseren * Getallen - 10 splitsen</p>			
	<p>GETALBEGRIIP 20</p> <p>* Telrij * Hoeveelheden tellen * Getallen 10-20 splitsen in 10 en ..</p>	<p>Strategieën * Splitsen bij 10 (eierdozen) * verdubbelen * aanvulstrategie bij aftrekken</p>	<p>OPTELLEN EN AFTREKKEN 20</p> <p>uit het hoofd (denkend aan eierdozen) automatiseren memoriseren</p>		
		<p>GETALBEGRIIP 100</p> <p>* Telrij: 1-1, sprongen van 10, getallen noteren * (On)geordende hoeveelheden handig tellen * Structureren: tienstructuur (eierdozen/geld) * Positioneren tussen 10-tallen</p>	<p>Rijen * 43+30/67-20 op getallenlijn * 43+5/67-4 naar analogie * 43+35/67-24 op GL</p>	<p>OPTELLEN EN AFTREKKEN 100</p> <p>* 47+36/53-28 op GL * 47+6/53-8 op GL</p>	
			<p>GETALBEGRIIP 1000</p> <p>* Telrij: 1-1, sprongen van 10 en 100, noteren * Hoeveelheden tellen * Structureren: 100-tallen (geld) * Globaal positioneren</p>	<p>+ en – tot 1000</p> <p>* tussen 100-vouden naar analogie (345+27 via 45+27)</p>	
		<p>VERMENIGVULDIGEN</p> <p>Begripsvorming /vermenigvuldigtaal/strategieën * herhaald optellen <-> * rechthoek <-> omkeren in vermenigvuldig-situaties * x-teken * van situatie naar keersom vv</p>	<p>Tafels * Introductie tafels 2 t/m 5 en 10 * Oefenen 2 t/m 5 * 5x en 10x</p>	<p>* Introductie 6 t/m 9 * Oefenen 6t/m9</p>	
			<p>DELEN</p> <p>Begripsvorming * 30 koekjes in rijtjes van 5</p>		

VERHOUDINGEN

METEN

<p>GELD</p> <p>Benoemen en herkennen * munten van 1 en 2 euro * briefjes van 5 en 10 euro * briefjes van 20</p>	<p>Bedragen– 10 en 20 euro * tellen/samenstellen met briefjes en munten</p>	<p>Tellen en samenstellen van bedragen tot 100 euro * 74 is 7 tientjes en 4 losse euro's * 3 tientjes en 7 euromunten is 37 euro</p>	<p>Tellen en samenstellen van bedragen tot 1000 euro * 463 is vier honderdjes, zes tientjes en drie losse euro's * 7 honderdjes, 8 tientjes en 4 euro's is 784 euro</p>	<p>* briefjes van 50 en 100 euro</p> <p>* munten van 2, 5, 10, 20 en 50 cent</p>
<p>LENGTE</p> <p>Meettechniek * vergelijken door afpassen - met natuurlijke maat - met meetinstrument</p>	<p>Referentie- en standaardmaten * m ~1 stap * 1 m = 100 cm</p>	<p>* dm ~1 handspan * 75cm= 7dm en 5 cm</p>	<p>* 1 kilometer (km) ~1000 stappen * 1km = 1000 m</p>	<p>OPPERVLAKTE</p> <p>* Opp vergelijken ahv natuurlijke maat (bv A4tje) * Vierkante meter hoeft niet vierkant te zijn * 1 m² ~twee kranten</p>
<p>WEGEN</p> <p>Weegtechniek * vergelijken door afpassen - met een natuurlijke maat - met een weeginstrument</p>		<p>Referentie- en standaardmaten * 1 kilo (kg) = 1 pak suiker * 1 kg = 1000 g</p>		
	<p>TIJD</p> <p>Analoge tijd * Afleren hele en halve uren * Afleren kwartieren</p>	<p>* afleren minuten * Verband uren, minuten</p>	<p>Lage digitale tijd * 9:15 = kwart over 9 's ochtends 9:45 = kwart voor 10</p>	<p>* 8.27 is bijna half 9</p>

MEETKUNDE

<p>* Vormen en figuren herkennen, vergelijken, benoemen (vierkant, driehoek,...) * handelen, ervaren (mozaïek, blokken) * construeren met papier * oriëntatiebegrippen toepassen: boven, onder,</p>	<p>* symmetrie verkennen ahv spiegel * links, rechts, etc.</p>	<p>* Vormen herkennen en benoemen: rechthoek * oriënteren in de ruimte Standpunten onderzoeken Eenvoudige routebeschrijving maken</p>	<p>* oriënteren in de ruimte Zelf voorwerpen tekenen Eenvoudige routebeschrijving maken</p>	<p>* schematische tekening van school * Vooraanzicht en bovenaanzicht herkennen (verschillende vormen) * Eenvoudige legenda lezen</p>
---	--	---	---	---

VERBANDEN

OPTELLEN EN AFTREKKEN 20
 memoriseren Oefenen + en – tot 20

OPTELLEN EN AFTREKKEN 100
 Toepassen Toepassen

OPTELLEN EN AFTREKKEN 1000
 Over het 100-voud
 * rijgend op getallenlijn * cijferend optellen
 * Kolomsgewijs * Getallen > 1000 uitspreken en noteren
 * tussen welke 100 vouden ligt antwoord? [* cijferend aftrekken]

* Stip/spatie: 1.235 of 2 789

In toepassings situaties RM ter ondersteuning Schatten

GROTE GETALLEN
 * 12.345 inwoners: ruim 12.000 * 253.000 noteren * afkappen: 7.680.753 ~7,6 miljoen kijkers
 * 6.200.000 als 6,2 miljoen * afronden: 125.786~125.800

VERMENIGVULDIGEN
 * Oefenen tafels 6 t/m 9 * Oefenen tafels 2 t/m9
 * 6x15: splitsen nulregel * Grote getallen: 7x135 splitsen/nulregel RM ter controle

* Grote getallen: 36x67 RM als controle
 * Toepassings situaties RM als uitrekenmiddel

DELEN
 * :-teken * 24: 6=4, want 4x6=24 (inverse) * delen door 10 en 100 bij ronde getallen
 * van situatie naar deelsom * deeltafels 2 t/m 5 en 10 * deeltafels 6 t/m 9

* delen naar analogie (320:8 via 32:8) * toepassings situaties RM ter controle

KOMMAGETALLEN
 Begripsvorming Relatie kommagetal - breuk
 * geld * $\frac{1}{4} = 0,25$ $\frac{1}{4} = 0,75$ * 6 flessen cola à 1,95 * uitkomsten op RM kritisch beschouwen
 * meten/wegen * $\frac{1}{2} = 0,5$ $\frac{1}{100} = 0,01$ ~ 12 euro
 * op RM: €10 - €3,90 = 6.1 * $\frac{1}{10} = 0,1$ $\frac{1}{5} = 0,2$

BREUKEN
 * breuken benoemen en noteren * vergelijken * deel van hoeveelheid * + en – met breuken * Informeel x en :
 halve taart $\frac{1}{2}$ taart $\frac{1}{2}$ m vgl met $\frac{1}{4}$ m $\frac{1}{2}$ deel van 1000 * Relatie $\frac{1}{4}$, 0,25 en 25%
 * Stroken/cirkels verdelen en benoemen als breuk $\frac{1}{3}$ vgl met $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{3}$ deel van 28
 (mbv strook, getallenlijn) $\frac{1}{3}$ van 150

VERHOUDINGEN
 * taal van de verhoudingen (van de, per) * '1 op de 4' * verhoudingstabel
 * 2 broodjes kosten 3 euro is 25% of $\frac{1}{4}$ van bv benzineverbruik
 Hoeveel kosten 8 broodjes? * schaal
 * in dagelijkse situaties bv recepten

PROCENTEN
 * % teken; * 50% van 90 euro; * Relatie $\frac{1}{4}$, 0,25 en 25% * 15% van 60 euro (mbv strook)
 * 100% is alles; 85% katoen * Relatie $\frac{1}{4}$, 0,25 en 25%
 * Korting * 15% kan meer zijn dan 25%
 * 50% is de helft * 1% en 10% regel

GELD
 * Wisselen: hoeveel 2 euromunten voor een briefje van 20?

* relatie geld kommagetallen Hoe schrijf je 1 euro 65? Wat betekent 0,05 cent? * gepast betalen kommagetal
 * Schatten: 2 broden van €1,98; heb je genoeg aan 5 euro? * Reëel beeld van prijzen hebben l-pod, kleding, mobieltje, ...
 * Schatten: Op de bon staat 2,98; 5,95 en 1,25 Hoeveel ~ betalen? RM ter controle

OPPERVLAKTE
 Referentie- en standaardmaten * 1 c m² ~ een vingernagel * relatie opp/omtrek Google Maps * opp deur ~2 m²; opp klaslokaal ~100 m²

* Omtrek zandbak berekenen * Aantal tegels tbv schoolplein berekenen (schematiseren, tekenen)
 * Je hebt voldoende verf voor 22 m² Hoeveel potten nodig voor je kamer? (schematiseren, tekenen) * Toepassings situaties

WEGEN
 * 1 g = 1000 mg

INHOUD
 Referentie- en standaardmaten * 1 pak melk = 1 liter (l) * 1 l = 1000 ml * 1 vingerhoed ~1 ml * 1 l = 1 dm³

Relatie met kommagetallen * 750 ml = 0,75 l * 5,749 km bijna 6 km; 4,237 kg ruim 4 kg * 0,33 l = 33 cl * 853 g = 0,853 kg

TIJD
 * datum in cijfers * Hoge digitale tijd 14-08-1976 of '76 21:15 = kwart over 9 's avonds 19:30 = half 8 's avonds * 20:47 is ruim kwart voor 9

* Tijdsduur schatten obv referentiepunten

* routebeschrijving * herkenningspunten op een kaart benoemen ahv legenda * verklaren symmetrie

* Verschillende aanzichten tekenen van voorwerpen in de klas * relatie 2D-3D herkennen
 * routes op kaart aanwijzen * routes op rooster tekenen * landkaarten en atlanten lezen * symmetrie-assen zoeken met spiegel * mentaal beschrijven van een route
 * schematische weergave treinnetwerk interpreteren * figuren afmaken ob symmetrie * navigeren

* beschrijven van een verband in woorden * eenvoudige staafgrafiek maken

TABELLEN
 * rooster lezen * tabel als ordeningsmiddel * plan maken * legenda lezen

GRAFIEKEN
 Staafgrafiek * lezen * kwantitatieve gegevens lezen combineren, interpreteren

Cirkeldiagram * lezen

VO-1

VO-2

GETALLEN

OPTELLEN EN AFTREKKEN 1000

In toepassingsituaties
Rekenmachine ter ondersteuning

GROTE GETALLEN

* Relatie met (meet)kommagetallen
* 7 miljard bewoners (7.000.000.000)

in toepassingsituaties
* (bv 8,7 miljoen kijkers)
* bewoners van werelddelen vergelijken etc.

VERMENIGVULDIGEN MET GROTE GETALLEN

* Grote getallen: 36x67
RM als uitrekenmiddel

* Toepassingsituaties
RM als uitrekenmiddel

DELEN

* Toepassingsituaties met RM als uitrekenmiddel

KOMMAGETALLEN

* Toepassingsituaties met RM als uitrekenmiddel

VERHOUDINGEN

VERHOUDINGEN

PROCENTEN

METEN

WEGEN en INHOUD

* Inhoud berekenen

* In toepassingsituaties (bv koken, inkopen doen)

VLAKKEN EN FIGUREN

PLATTEGRONDEN

MEETKUNDE

TABELLEN

* Excel

GRAFIEKEN

* Lijngrafiek interpreteren

VERBANDEN

GETALLEN

<p>GETALBEGRIIP 10 * Telrij * Hoeveelheden tellen * Structureren</p>	<p>Strategieën * omkeren * verdubbelen * vijfstructuur (vingers)</p>	<p>OPTELLEN EN AFTREKKEN 10 automatiseren</p> <p>* Getallen - 10 splitsen</p>	<p>memoriseren</p>	
		<p>GETALBEGRIIP 20 * Telrij * Hoeveelheden tellen * Getallen 10-20 splitsen in 10 en ..</p>	<p>Strategieën * Splitsen bij 10 (eierdozen) * verdubbelen * aanvullen (bv 12-9 via 9+3)</p>	<p>OPTELLEN EN AFTREKKEN 20</p> <p>* dubbelen uit het hoofd * andere opgaven obv strategieën (denkend aan eierdozen)</p> <p>automatiseren</p>
			<p>GETALBEGRIIP 100 * Telrij: 1-1, sprongen van 10, getallen noteren * (On)geordende hoeveelheden tellen * Structureren: tienstructuur (eierdozen/geld) * Positioneren tussen 10-tallen</p>	<p>Rijgen * 43+30/67-20 op getallenlijn (sprongen van 10) * 43+5/67-4; * 43+35/67-24 op getallenlijn * 47+6/53-8 op getallenlijn</p>
				<p>GETALBEGRIIP 1000 * Telrij, 1-1, sprongen van 10 en 100, getallen noteren * Hoeveelheden tellen * Structureren: 100-tallen (geld) * Globaal positioneren</p>
		<p>VERMENIGVULDIGEN Begripsvorming /vermenigvuldigtaal/strategieën * herhaald optellen <-> * rechthoek <-> omkeren in vermenigvuldig- <-> * groepje <-> verdubbelen situaties * x-teken * van situatie naar keersom vv</p>	<p>Tafels * Introductie tafels 2 t/m 5 en 10 * 5x en 10x</p>	

VERHOUDINGEN

METEN

<p>GELD Benoemen en herkennen van * munten van 1 en 2 euro * briefjes van 5, 10 euro</p>	<p>Bedragen – 10 en 20 euro tellen/samenstellen * met briefjes van 5 en munten van 1 en 2 * met briefjes van 10 en munten van 1</p> <p>Benoemen en herkennen van * briefjes van 20 euro</p>	<p>Bedragen – 100 euro tellen/ samenstellen * 7 tientjes en 4 losse euro's * 3 tientjes en 7 euromunt: 37 euro * gepast betalen hele bedragen</p> <p>* briefjes van 50 en 100 euro</p>	<p>Bedragen – 1000 euro tellen/samenstellen * 463: vier honderdjes, zes tientjes en drie losse euro's * 7 honderdjes, 8 tientjes, 4 euro's is 784</p>
<p>LENGTE Meettechniek * vergelijken door afpassen - met natuurlijke maat - met meetinstrument</p>	<p>Referentie- en standaardmaten * m ~1 stap * 1 m = 100 cm * dm ~1 handspan * 75 cm = 7 dm en 5 cm</p>		<p>* 1 kilometer (km) ~1000 stappen * 1km = 1000 m</p>
	<p>WEGEN Weegtechniek * vergelijken door afpassen - met een natuurlijke maat - met een weeginstrument</p>	<p>Referentie- en standaardmaten</p>	<p>* 1 kilo (kg) = 1 pak suiker * 1 kg = 1000 g</p>
	<p>TIJD * Analoge tijd Hele en halve uren, * kwartieren * verband uren en minuten</p>	<p>* Globaal klokkijken 'Het is bijna half 6'</p>	<p>* seconde (1 tel) relatie met minuut (en uur)</p>

MEETKUNDE

<p>* Vormen en figuren herkennen, vergelijken, benoemen (vierkant, driehoek,...) * handelen, ervaren (mozaïek, blokken) * construeren met papier * oriëntatiebegrippen toepassen: boven, onder,</p>	<p>* symmetrie verkennen ahv spiegel * oriënteren in de ruimte Standpunten onderzoeken * links, rechts, etc.</p>	<p>* Vormen herkennen en benoemen: rechthoek * oriënteren in de ruimte Eenvoudige routebeschrijving maken</p>	<p>* Vooraanzicht en bovenaanzicht herkennen (verschillende vormen) * Zelf voorwerpen tekenen * Eenvoudige legenda lezen</p>
--	---	---	--

VERBANDEN

Groep 6

Groep 7

Groep 8

OPTELLEN EN AFTREKKEN 20

* Memoriseren en oefenen alle + en – opgaven tot 20

Oefenen + en – tot 20

OPTELLEN EN AFTREKKEN 100

* 43+28/67-39 op getallenlijn

43+28/67-39 op getallenlijn of met denkpapier (strategie, tussenantwoorden) In toepassingsituaties

OPTELLEN EN AFTREKKEN 1000

* Tellen met sprongen over 100-voud op getallenlijn
* + en - tussen 100-vouden naar analogie met + en – tot 100

* Getallen > 1000 uitspreken en noteren
* + en – over 100-voud rijgend op getallenlijn in toepassingsituaties
* Tussen welke 100vouden ligt het antwoord ?

RM ondersteuning

* Stip/spatie: 1.235 of 2 789

+ en - in toepassingsituaties Schatten

GROTE GETALLEN

* 12.345 inwoners: ruim 12.000 * 6.200.000 noteren als 6,2 miljoen

VERMENIGVULDIGEN

* Oefenen tafels 2 t/m 5 en 10
* Introductie tafels 6 t/m 9

* Oefenen tafels 6 t/m9
* 6x15: splitsen nulregel

RM controle

Oefenen tafels van 2 t/m 9
* Grote getallen: 7x135 splitsen/nulregel RM uitrekenmiddel/controle

* Grote getallen: 36x67 in toepassingsituaties RM uitrekenmiddel Antwoord kritisch beschouwen

DELEN

Begripsvorming
* 30 koekjes in rijtjes van 5

* :-teken
* situatie vertalen naar deelsom

* 24:6=4, want 4x6=24 (inverse)
* deeltafels 2 t/m 5 en 10

* delen door 10 en 100 bij ronde getallen: 720:10, 980:10; 7200:100

* delen naar analogie 320:4=80, want 32:4=8

Toepassen RM uitrekenmiddel

KOMMAGETALLEN

Begripsvorming
* geld
* meten/wegen
* op RM: €10 - €3,90 = 6.1

Relatie kommagetal – breuk
¼ = 0,25   ½ = 0,75
½ = 0,5   1/100=0,01
1/10 = 0,1   1/5 = 0,2

BREUKEN

* breuken benoemen en noteren: halve taart ½ taart
* Stroken/cirkels verdelen en benoemen als breuk

* breuken vergelijken
½ m vgl met ¼ m
Wat is meer, 1/3 of ¼ ? (mbv strook, getallenlijn)

* ¼ van plank van 120 cm
* 3/5 van 100 passagiers
* 8 stukken van ¼ pizza hoeveel pizza's?

VERHOUDINGEN

* taal van de verhoudingen (van de , per)
* 2 broodjes kosten 3 euro
Hoeveel kosten 8 broodjes?

PROCENTEN

* %-teken; % op computer
* 100% is alles; 85% katoen
* korting
* 50 % is de helft nemen
* 50% van 90 euro;
* Relatie ¼ , 0,25 en 25%
* 15% kan meer zijn dan 25%
* 1 % en 10 % regel

GELD

* Wisselen: hoeveel 2 euromunten voor een briefje van 20? (handelend)

* munten van 2, 5, 10, 20 en 50 cent

* relatie geld kommagetallen
Hoe schrijf je 1 euro 65?
Wat betekent 0,05 cent?
* gepast betalen kommagetal betalen?

* Schatten: 2 broden van €1,98; heb je genoeg aan 5 euro?
* Reëel beeld van prijzen hebben I-pod, kleding, mobieltje, ...

* Schatten: Op de bon staat 2,98; 5,95 en 1,25
Hoeveel ~

OPPERVLAKTE

* oppervlaktes vergelijken ahv natuurlijke maat (bv A4tje)

Begripsvorming, referentie- en standaardmaten

* een vierkante meter hoeft niet vierkant te zijn
* 1 m² ~twee uitgeslagen kranten; 1 c m² ~een vingernagel
* relatie opp/omtrek Google Maps
* opp deur ~2 m²; opp klaslokaal ~100 m²

* Omtrek zandbak berekenen
* Aantal tegels tbv schoolplein berekenen (schematiseren, tekenen)

* voldoende verf voor 22 m²
Hoeveel potten nodig voor je kamer? (schematiseren, tekenen)

WEGEN

* 1 g = 1000 mg

INHOUD

Referentie- en standaardmaten

* 1 pak melk = 1 liter (l)   * 1 l = 1000 ml
* 1 vingerhoed ~1 ml   * 1 l = 1 dm³

Relatie met kommagetallen

* 175 cm = 1,75 m; 0,63 m = 63 cm
* 853 g = 0,853 kg
* 750 ml = 0,75 l; 33 cl = 0,33 l

TIJD

* Lage digitale tijd
9:15 = kwart over 9 's ochtends
9:45 = kwart voor 10

* 8.27 is bijna half 9

* Hoge digitale tijd
21:15 = kwart over 9 's avonds
19:30 = half 8 's avonds

* 20:13 is bijna kwart over 8; 20.47 is ruim kwart voor 9

* datum in cijfers:
14-08-1976 of '76

* Tijdsduur schatten obv referentiepunten

* routebeschrijving
* herkenningspunten op een kaart benoemen ahv legenda
* verklaren symmetrie

* Verschillende aanzichten tekenen van voorwerpen in de klas
* relatie 2D-3D herkennen

* routes op kaart aanwijzen
* routes op rooster tekenen

* schematische weergave treinnetwerk interpreteren
* landkaarten en atlanten lezen
* symmetrie-assen zoeken met spiegel
* mentaal beschrijven van een route

* figuren afmaken ob symmetrie

* navigeren

* beschrijven van een verband in woorden
* eenvoudige staafgrafiek maken

TABELLEN

* rooster lezen   * plan maken
* tabel als ordeningsmiddel
* legenda lezen

GRAFIEKEN

Staafigrafiek
* lezen
* kwantitatieve gegevens lezen combineren, interpreteren

Cirkeldiagram
* lezen

VO-1

VO-2

GETALLEN

GROTE GETALLEN

* 7.680.753 ~ 7,6 miljoen

Relatie met (meet)kommagetallen
5,749 km is bijna 6 km;
4,237 kg is ruim 4 kg

Relatie met kommagetallen
* in toepassingsituaties (bv 8,7 miljoen kijkers)
* 125.786 ~125.800

OPTELLEN EN AFTREKKEN 1.000

In toepassingsituaties
Rekenmachine ter ondersteuning

VERMENIGVULDIGEN MET GROTE GETALLEN

* Toepassingsituaties
RM uitrekenmiddel
Uitkomst kritisch beschouwen: kan het kloppen?

DELEN

* Toepassingsituaties met RM als uitrekenmiddel

KOMMAGETALLEN

* Toepassingsituaties met RM als uitrekenmiddel

VERHOUDINGEN

VERHOUDINGEN

PROCENTEN

* 25% van 40
* 10% van 75
* 50% van 98 is ongeveer ...

15% van 60 euro ahv ankerpunten
(10% en 5% mbv strook)

METEN

* Inhoud berekenen

WEGEN en INHOUD

* In toepassingsituaties (bv koken, inkopen doen)

VLAKKEN EN FIGUREN

PLATTEGRONDEN

MEETKUNDE

TABELLEN
* Excel

GRAFIEKEN
* Lijngrafiek interpreteren

VERBANDEN

GETALLEN

<p>GETALBEGRIIP 10 * Telrij * Hoeveelheden tellen * Structureren</p>	<p>Strategieën * omkeren * verdubbelen * vijfstructuur (vingers)</p>	<p>OPTELLEN EN AFTREKKEN 10</p> <p>uit het hoofd automatiseren</p> <p>[* Getallen - 10 splitsen]</p>		
		<p>GETALBEGRIIP 20 * Telrij * Hoeveelheden tellen * Getallen 10 -20 splitsen in 10 en ..</p>	<p>Strategieën * Splitsen bij 10 (eierdozen) * verdubbelen</p>	<p>OPTELLEN EN AFTREKKEN 20</p> <p>* dubbeln uit het hoofd * andere opgaven obv strategie (denkend aan eierdozen)</p>
			<p>GETALBEGRIIP 100 * Telrij: 1-1, sprongen van 10, symbolen * (on)geordende hoeveelheden (handig) tellen * Structureren: tienstructuur (eierdozen) * Positioneren tussen 10-tallen</p>	

VERMENIGVULDIGEN
 Begripsvorming + vermenigvuldigtaal
 * herhaald optellen <-> * rechthoek
 in vermenigvuldig- <-> * groepje
 situaties * x-teken
 * van situatie naar keersom

VERHOUDINGEN

METEN

<p>GELD Benoemen en herkennen van * munten van 1 en 2 euro * briefjes van 5, 10 euro</p>	<p>Bedragen - 10 en 20 euro tellen/samenstellen * met briefjes van 5 en munten van 1 en 2 (tot 10) * met briefjes van 5 en 10 en munten van 1 (tot 20) Benoemen en herkennen van * briefjes van 20</p>	<p>*briefjes van 50</p>	
<p>LENGTE Meettechniek * vergelijken door afpassen - met natuurlijke maat</p>	<p>Referentie- en standaardmaten * m ~1 stap * 1 m = 100 cm</p>	<p>* dm ~1 handspan * 75cm= 7dm en 5 cm</p>	
	<p>WEGEN Weegtechniek * vergelijken door afpassen - met een natuurlijke maat - met een weeginstrument</p>		
	<p>TIJD * Analoge tijd Hele en halve uren,</p>	<p>* kwartieren * verband uren en minuten</p>	<p>* Globaal klokkijken 'Het is bijna half 6' * seconde (1 tel) relatie met minuut (en uur)</p>

MEETKUNDE

<p>* Vormen en figuren herkennen, vergelijken, benoemen (vierkant, driehoek,...) * handelen, ervaren (mozaïek, blokken) * construeren met papier * oriëntatiebegrippen toepassen: boven, onder,</p>	<p>* symmetrie verkennen ahv spiegel * links, rechts, etc.</p>	<p>* oriënteren in de ruimte Standpunten onderzoeken</p>	<p>* Vormen herkennen en benoemen: rechthoek * oriënteren in de ruimte Zelf voorwerpen tekenen</p>	<p>* Eenvoudige routebeschrijving maken * Eenvoudige legenda lezen</p>
--	--	---	--	---

VERBANDEN

Groep 6

Groep 7

Groep 8

OPTELLEN EN AFTREKKEN 20

Oefenen dubbelen tot 20

OPTELLEN EN AFTREKKEN 100

Rijgen
 * 43+30/67-20 op getallenlijn
 * 43+5/67-4; 43+35/67-24 op getallenlijn
 * 47+6/53-8 op getallenlijn

* 43+28/67-39 in toepassingsituaties met RM ter ondersteuning
 * uitkomst kritisch beschouwen

OPTELLEN EN AFTREKKEN 1000

GETALBEGRIIP 1000
 * Telrij, 1-1, sprongen van 10 en 100; symbolen
 * Hoeveelheden tellen
 * Structureren

[*Positioneren]

* 463+382 evt kolomsgewijs
 * In toepassingsituaties
 * RM ter controle of als uitrekenhulp
 Betekenis van de uitkomst?

* In toepassingsituaties
 * RM ter ondersteuning
 * uitkomst kritisch beschouwen

GROTE GETALLEN

* Getallen > 1000 uitspreken
 * Stip/spatie: 1.235 of 2 789

VERMENIGVULDIGEN

Strategieën

* Omkeren
 * Verdubbelen

Tafels

Grote getallen in toepassingsituaties
 Globaal vermenigvuldigen in toepassingsituaties
 * 7x135
 * 67x34
 RM als uitrekenmiddel

2, 5 en 10

* 6x15

* 5 krentenbollen van 1,95 per stuk. Tientje genoeg?
 RM als controlemiddel

DELEN

Begripsvorming
 * 30 koekjes in rijtjes van 5

Deeltaal

* :-teken

* situatie vertalen naar deelsom

* 30:5=6, want 6x5=30 (inverse)

* Delen in toepassingsituaties, met RM

KOMMAGETALLEN

Begripsvorming
 * geld
 * meten/wegen
 * op RM: €10 - €3,90 = 6.1

Relatie kommagetal breuk
 $\frac{1}{4} = 0,25$
 $\frac{1}{2} = 0,5$
 Komma vs punt op RM

BREUKEN

* breuken benoemen en noteren:
 halve meter, $\frac{1}{2}$ taart,
 * Kwartier
 * Stroken/cirkels verdelen en benoemen als breuk

* breuken vergelijken
 (toepassen, strook, getallenlijn)
 $\frac{1}{2}$ meter vgl met $\frac{1}{4}$ meter

VERHOUDINGEN

* taal van verhoudingen (van de, per)

PROCENTEN

* 85 % katoen; % op computer
 * % teken; 100% is alles
 * Korting, rente

* 50% van 90 euro
 * Relatie $\frac{1}{4}$, 0,25 en 25%

GELD

* 463 euro: 4 honderdjes, 6 tientjes, en 3 euromunten

* Geld wisselen:
 Hoeveel 2 euromunten voor een briefje van 20?

heb je genoeg aan 5 euro?

* relatie geld kommagetalen
 Hoe schrijf je 1 euro 65?
 Wat betekent 0,05 cent?

* Schatten: 2 broden van €1,98; heb je genoeg aan 5 euro?
 * Reëel beeld van prijzen hebben
 I-pod, kleding, mobieltje, ...

LENGTE

Referentie- en standaardmaten
 * 1 km ~1000 grote stappen
 * 1 km = 1000 m

* oppervlaktes vergelijken
 ahv natuurlijke maat (bv A4)
 * opp aanwijzen/omtrek aanwijzen

OPPERVLAKTE

Referentie- en standaardmaten
 * een vierkante meter hoeft niet vierkant te zijn
 * 1 m² ~ twee uitgeslagen kranten
 * relatie opp/omtrek Google Maps

WEGEN

* 1 pak suiker = 1 kilo (kg)
 * 1 kg = 1000 g

Referentie- en standaardmaten
 * 1 g = 1000 mg

INHOUD

* 1 pak melk = 1 liter (l)
 * 1 l = 1000 ml
 * 1 wijnglas ~1 dl (of 10 cl)

Relatie met kommagetalen
 * 750 ml = 0,75 l
 * 853 g = 0,853 kg

TIJD

* Lage digitale tijd
 9:15 = kwart over 9 's ochtends

9:45 = kwart voor 10 's ochtends

* datum in cijfers
 14-08-1976 of '76

* Schatten obv referentiepunten

* herkenningspunten op een kaart benoemen ahv legenda
 * relatie 2D-3D herkennen

* Verschillende aanzichten tekenen van voorwerpen in de klas

* routes op kaart aanwijzen

* landkaarten en atlanten lezen

* symmetrie onderzoeken

* beschrijven van een route (iemand de weg wijzen)

* symmetrie-assen zoeken met spiegel

TABELLEN

* beschrijven van een verband in woorden
 * tv-gids lezen
 * eenvoudige staafgrafiek maken
 * legenda lezen

* tabel als ordeningsmiddel

GRAFIEKEN

* eenvoudige staafgrafiek
 * kwantitatieve gegevens lezen combineren, interpreteren

VO-1

VO-2

GETALLEN

OPTELLEN EN AFTREKKEN 1000

In toepassingssituaties
Rekenmachine als uitrekenhulp

GROTE GETALLEN

* 12.345 inwoners: ruim 12.000

Relatie met (meet)kommagetallen
5,749 km is bijna 6 km; 4,237 kg is ruim 4 kg

Relatie met kommagetallen
in toepassingssituaties (bv 8,7 miljoen kijkers)

VERMENIGVULDIGEN MET GROTE GETALLEN

* Grote getallen: 36x67
RM als uitrekenhulp

* Toepassingssituaties
RM als uitrekenhulp

DELEN

* Toepassingssituaties met RM als uitrekenmiddel

KOMMAGETALLEN

* Uitkomst op RM kritisch beschouwen

* Toepassingssituaties met RM als uitrekenmiddel

VERHOUDINGEN

VERHOUDINGEN**PROCENTEN**

* relatieve karakter: 15% kan meer zijn dan 25%
* % in cirkeldiagram
* 1% regel; 10% regel

* 25% van 40
* 10% van 75
* 50% van 98 is ongeveer ...

* 15% van 60 aan de hand van ankerpunten
(10% en 5%, mbv strook)
of 1% regel (delen door 100)

METEN

GELD

* bedragen afronden: 1,98 ~2 euro

* schatten: €19,95 + €1,19 + € 2,95
wat kost dat ongeveer?**WEGEN**

en

INHOUD

* Inhoud berekenen

* In toepassingssituaties (bv koken, inkopen doen)

TIJD* Hoge digitale tijd
21:15 is kwart over 9 's avonds

* globaal tijdrekenen
Het is tien over 8,
de trein vertrekt om 8:33.
Je hebt nog ruim 20 minuten.

* NS routeplanner

* beschrijven van een route
* routes op een kaart tekenen

* figuren afmaken obv symmetrie
(evt met spiegel)

* schematische weergave treinnetwerk interpreteren
* navigatiesystemen

MEETKUNDE

TABELLEN

* kwantitatieve gegevens lezen
combineren, interpreteren
* Excel

* cirkeldiagram
lezen

GRAFIEKEN

* Lijngrafiek interpreteren

VERBANDEN